

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość Krosno Odrzańskie
1. Nazwa Most drogowy nad rzeką Odrą		2. Czas powstania 1905 r.	4. Adres Trakt Książęcy 66-600 Krosno Odrzańskie Dz. nr 1/1
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-start; padding: 10px;"> <div style="text-align: center;"> <p>Widok na most od ul. Trakt Książęcy</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Lokalizacja obiektu na mapie</p> </div> </div>			5. Przynależność administracyjna Województwo lubuskie Powiat krośniński Gmina Krosno Odrzańskie
			6. Formy ochrony Rejestr zabytków, nr L-600/A Data wpisu: 13.08.2013 Objęcie ochroną poprzez zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP 008)

8. Historia, opis i wartości

Most na Odrze, usytuowany obok wieży kościoła parafialnego i zamku piastowskiego, stanowi znaczący element charakterystyczny dla panoramy miasta. Przeznaczony jest do ruchu kołowego i pieszego, a jego długość to ok. 164 m, z jezdnią o szerokości 5,8 m i dwoma pasami chodnika o szerokości 2,2 m. Przy dwóch filarach usytuowano ażurowe portale, które nadają monumentalny charakter. Na elewacjach przesł widoczny rysunek nitów, o dekoracyjnym charakterze w części węzłów kratownic i portali przesła środkowego. Zachowały się bogato dekorowane wsporniki pod lampy oświetleniowe, flankujące przyczółki po obu stronach mostu oraz na najwyższych punktach pasa górnego dźwigarów.

W latach 1904/1905 zbudowano nowy most. Stalowa konstrukcja o wadze 580 ton została wykonana w Fabryce Budowy Mostów, Konstrukcji Stalowych i Wagonów Beuchelt & Co w Zielonej Górze (Fabrik für Brückenbau und Eisenkonstruktionen Beuchelt & Co. Grünberg in Schlesien). Została ozdobiona po obu stronach brandenburskimi orłami oraz historyzującymi lampami. W 1936 r. wzmocniono konstrukcję mostu oraz poszerzono jezdnię. Niestety, 15 lutego 1945 roku wycofujący się żołnierze krośnieńskiego pułku piechoty, zgodnie z rozkazem, wysadzili most odrzański. Odbudowano go w 1948 r. zgodnie z pierwotną formą, a w roku 1953 przeprowadzono jego modernizację, polegającą przede wszystkim na wzmocnieniu konstrukcji. Drewniana kostka jezdni pokryta została dywanikiem bitumicznym, a w 1960 r. zastąpiono go asfaltem.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania mostu można określić jako dobry. W 2023 most został podniesiony. Realizacja inwestycji Wód Polskich Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu umożliwi prowadzenie na tym obszarze rzeki akcji łodolamania i zapobieganie powodziom zatorowym. Rozpoczęto prace mające na celu wzmocnienie mostu oraz przebudowę podpór, które mają zakończyć się w 2024 roku. Zaleca się przywrócenie historycznych lamp.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Ewelina Kisiel

Grudzień 2023

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków